

Raport z pierwszej części konsultacji społecznych, od 30 listopada do 30 grudnia 2015 r., w sprawie przedsięwzięcia „Budowa torowiska do pętli tramwajowej Mierzyn (przy CH Ster)”

W ramach konsultacji społecznych dotyczących projektu „Budowa torowiska do pętli tramwajowej Mierzyn (przy CH Ster) ” trwających od 30 listopada do 30 grudnia 2015 r. wzięło udział:

dwadzieścia siedem osób w spotkaniu w dniu 30 listopada 2015 r.

Dodatkowo później, drogą elektroniczną, zgłosiło uwagi dziewięć osób i spółdzielnia mieszkaniowa „Selfa”.

Informacje na temat planowanego spotkania umieszczona została na stronie internetowej www.konsultuj.szczecin.pl

Informacje na temat spotkania pojawiły się również w lokalnych mediach.

Przebieg spotkania konsultacyjnego:

Spotkanie odbyło się w sali sesyjnej Rady Miasta Szczecin, w godzinach 17:00-20.00.

W spotkaniu udział wzięli mieszkańcy Szczecina, przedstawiciele Gminy Miasta Szczecin: Wiceprezydent Miasta Szczecin Michał Przepiera ds. Inwestycji, Zastępca Dyrektora Wydziału Inwestycji Miejskich Agnieszka Belina, Kierownik Referatu Iwona Lipczyńska i inni pracownicy Urzędu Miasta oraz zespół projektowy Biura Projektów Komunikacyjnych w Poznaniu – wykonawcy dokumentacji z Koordynatorem projektu Robertem Giemzą.

Spotkanie prowadził p. Michał Przepiera, wiceprezydent Szczecina ds. inwestycyjnych.

Prowadzący na wstępie powitał zgromadzonych, a następnie poinformował o celu spotkania, jego planowanym przebiegu oraz o tym, iż spotkanie jest rejestrowane i transmitowane online. Przedstawiona została formuła spotkania polegająca na tym, że odpowiedzi na pytania będą udzielane po każdym trzech osobach zadających pytanie.

Zapis audio ze spotkania udostępniono na stronie:

http://bip.um.szczecin.pl/konsultacje/chapter_116127.asp.

Zgromadzonych mieszkańców poproszono o wpis na listę obecności – wpisało się 27 osób (listę obecności załączono do niniejszego protokołu).

Następnie projektant Robert Giemza przedstawił prezentację dotyczącą rozwiązania projektowego, obejmującą informacje ogólne (cel inwestycji, lokalizacja itp.) i szczegółowe rozwiązanie projektowe w zależności od wariantów realizacyjnych (prezentacja w załączeniu).

Po prezentacji rozpoczęła się dyskusja.

Pan Ryszard Krężel (RO Gumieńce, mieszkaniec osiedla przyległego do ul. Ku Słońcu) stwierdził, że według niego przedstawiony wariant 3b jest bardzo dobry i najbardziej racjonalny. Zadał pytanie czy przejścia dla pieszych będą z sygnalizacją świetlną oraz czy linia na ul. Okulickiego będzie zlikwidowana. Ponadto zwrócił uwagę, że inwestycja może być blokowana przez „pseudoeekologów” chcących ochronić każde drzewo.

Pani Małgorzata Jacyna-Witt (przedstawiciel Rady Miasta Szczecin) zadała pytanie czy będzie przejście dla pieszych z sygnalizacją świetlną przy skrzyżowaniach ul. Ku Słońcu z ul. Kazimierską i Marynarzy Polskich. Jak się ma planowany remont ul. Kwiatowej z odejściem od tramwaju w Okulickiego.

Pan Marek Duklanowski (przedstawiciel Rady Miasta Szczecin) stwierdził że ta linia nie ma żadnego sensu. Pytał w jaki sposób zachęcimy kierowców żeby przesiedli się do tramwaju. Stwierdził że dystans, do przejścia dla okolicznych mieszkańców chcących jechać

tramwajem, umożliwi dotarcie do pętli przy ul. Kwiatowej w pięć minut. Ponadto, że nie ma potrzeby projektowania parkingów dla rowerzystów na planowanej pętli Mierzyn, gdyż nikt nie będzie z nich korzystał ze względu na brak ścieżek rowerowych wzdłuż drogi krajowej nr 10 na terenie Gminy Dobra. Budowa tramwaju nie będzie nikomu służyć. Zwrócił uwagę, że należy zaprojektować przejścia dla pieszych z sygnalizacją świetlną. Pan Radny przytoczył dane liczbowe dotyczące liczby pasażerów jeżdżących autobusami w kierunku Mierzyna (340 na dobę, żeby wykazać że jedynym beneficjentem tej inwestycji będzie centrum handlowe i nie jest ona warta 31 mln zł. Stwierdził, że decyzja o inwestycji już zapadła, a powinniśmy się zastanowić czy jest w ogóle potrzebna

Pan Michał Przepiera odpowiedział że nie wszystko jest już definitywnie zaprojektowane i przesądzone. Od głosów zainteresowanych osób może być uzależniona lokalizacja przystanków, przejść dla pieszych, wycinki drzew, czy lokalizacja sygnalizacji świetlnej. Poinformował, że prezentacja będzie od dziś dostępna na stronie internetowej i będzie można formułować swoje uwagi, komentarze i pytania. Ponadto przedstawił argumenty przemawiające za wyborem wariantu 3b inwestycji oraz że na dzisiejszym spotkaniu będziemy zajmowali się omówieniem uwag do przedstawionych rozwiązań projektowych, a nie samą ideą budowy tramwaju. Według jego wiedzy, wśród mieszkańców często jest artykułowana potrzeba budowy niniejszego torowiska tramwajowego. Przez analogię z innymi rejonami Szczecina można stwierdzić, że wielu kierowców przesiądzie się jednak do tramwaju pozostawiając swój samochód na parkingu przed centrum handlowym. Odpowiedział, że pętla na ul. Kwiatowej zostanie zachowana wraz budowa relacji skrzyżnych dla tramwaju w kierunku ul. Okulickiego. Budowa wspólnej trasy tramwajowo-autobusowej między jezdniami ul. Ku Słońcu od Ronda Gierosa do ul. Kwiatowej usprawni również transport autobusowy. Za wycinane drzewa będą nasadzenia kompensacyjne.

Pan Robert Giemza ponownie przedstawił lokalizację projektowanych przystanków i przejść dla pieszych z sygnalizacją świetlną i bez sygnalizacji świetlnej. W obrębie wszystkich projektowanych przystanków założono również przejścia dla pieszych.

Pan Telesfor Ogrodnik (Członek Rady Osiedla Gumieńce) stwierdził, że nie ma żadnych wątpliwości że konieczna jest budowa trasy tramwajowej. Zadał pytanie czy inwestycja będzie współfinansowana przez centrum handlowe Ster. Ponadto chciał się upewnić, że linia tramwajowa będzie budowana w pasie rozdziału pomiędzy jezdniami ul. Ku Słońcu. Projektant potwierdził tą lokalizację.

Pan Stanisława Presko (Radna Osiedla Gumieńce) zadała pytanie czy są przewidziane nasadzenia zamienne za wycinane drzewa i gdzie będą zlokalizowane. Czy będzie przystanek na ul. Ku Słońcu przy ul. Kwiatowej (projektant potwierdził tą lokalizację) oraz jak będą wjeżdżały autobusy na pętlę.

Pan Adrian Wychowański (działacz społeczny, mieszkaniec Gumieniec oraz Ruch Kukiz15) zadał pytanie kto będzie beneficjentem inwestycji oprócz mieszkańców Gumieniec, ile przewiduje się osób korzystających z pętli tramwajowej i czy ma sens ekonomiczny. W związku z tym, że mieszkańcy Mierzyna oraz klienci marketów będą korzystać z inwestycji, czy jest jakaś współpraca z Gminą Dobra lub z właścicielem centrum handlowego, aby dołożyli się do inwestycji. Wniósł o to, żeby wykonać sygnalizację świetlną na przejściach przy pętli.

Pan Michał Przepiera odpowiedział że wszystkie przejścia są oznakowane, a kwestia dodatkowego montażu sygnalizacji świetlnej jest właśnie do dyskusji. Jeśli mieszkańcy uważają na podstawie własnych obserwacji, że obecne przejścia są niebezpieczne to projektant przeanalizuje wykonanie sygnalizacji. Prowadzący przypomniał, że zgodnie z tym o czym informował projektant układ przejść i dróg może ulec pewnym korektom ze względu

na planowaną budowę ronda przez GDDKiA. Ponadto omówił archiwalną dokumentację planowaną wcześniej przy udziale właścicieli obiektów handlowych oraz że nie można zmusić Gminy Dobra oraz centrum handlowego do finansowania inwestycji. Przedstawił zasady dofinansowania inwestycji ze środków Unii Europejskiej, które może być nawet na poziomie 85%. Poinformował, że miasto będzie starało się o dofinansowanie inwestycji ze środków UE. Omówił ponownie kwestię nasadzeń kompensacyjnych za wycinane drzewa oraz linii tramwajowej w ul. Kwiatowej i Okulickiego. Wyjaśnił, że nie można oczekiwać wprost zysku z budowy nowej linii tramwajowej, gdyż transport publiczny jest deficytowy, ale są inne korzyści globalne, które generuje taka inwestycja.

Pani Anna Kiepas – Kokot (projektant zieleni - BPK Poznań) wyjaśniła, że obecnie rozpoczął się dopiero proces przygotowywania materiałów do decyzji środowiskowej oraz wykonano inwentaryzację zieleni i głosy zainteresowanych osób mogą być jeszcze uwzględnione w projekcie. Wskazała na występowanie wielu drzew kolidujących z inwestycją, ale planowana jest kompensacja w pobliżu inwestycji. Poprosiła o wskazanie przez mieszkańców swoich propozycji, gdzie powinny być wykonywane nasadzenia zamienne.

Pan Robert Gienza ponownie przedstawił na rysunkach planowaną organizację ruchu autobusów na pętli tramwajowo-autobusowej.

Pan Krzysztof Adamiec (architekt, mieszkaniec Gumieniec) ubolewał, że nie umieszczono prezentowanego projektu i materiałów na stronie internetowej przed konsultacjami, co skutkuje tym, że nie można się było przygotować do dyskusji. Zapytał czy przeprowadzono analizę zieleni i lokalizacji przystanków tramwajowych i czy nie można ich przesunąć w inne miejsce. Krytycznie się odniósł do prezentacji, gdyż brakowało analiz, przedstawienia rozwiązania skrzyżowania z ul. Marynarzy Polskich oraz zjazdów na osiedla mieszkaniowe. Zgłosił uwagę, że nie można zabetonowywać całej pętli tramwajowej, takich rozwiązań nie stosuje się już obecnie. Poprosił o wskazanie które drzewa będą wycinane.

Pani Dominika Jackowski (architekt, członek Rady Osiedla Gumieńce oraz stowarzyszenia Lepsze Gumieńce) stwierdziła, że jakość tego projektu jest bardzo niska, koszt inwestycji jest nieadekwatny, a inwestycja jest nie warta tych pieniędzy. Inwestycja nie rozwiązuje problemów komunikacyjnych, brak ścieżki rowerowej od strony Mierzyna uniemożliwia korzystanie przez rowerzystów z inwestycji. Krytycznie odniosła się do wycinki drzew w obrębie pętli i w pasie rozdziału między jezdniami. Przedstawiła niekorzystne oddziaływanie zabetonowanej powierzchni wewnątrz pętli. Skutki negatywne przeważają nad pozytywnymi tej inwestycji. Realizacja inwestycji spowoduje, że na nowej pętli będą nocować bezdomni tak jak na ul. Kwiatowej. Spytała czy planowane jest zmienienie tej dzielnicy w slumsy.

Pan Paweł Jackowski (architekt, mieszkaniec Gumieniec) stwierdził, że nie została udowodniona zasadność budowy linii tramwajowej i pętli. Zwrócił uwagę na problem wycinki drzew oraz na brak parkingu dla kierowców chcących skorzystać z komunikacji publicznej, na pętli tramwajowej. Spytał czy nie była stratą pieniędzy realizacja parkingu wzdłuż ul. Ku Słońcu przy Rondzie Gierosa skoro zgodnie z koncepcją ma być w tym miejscu poprowadzona jezdnia. Na osiedlu są potrzebne ważniejsze inwestycje jak choćby nowa szkoła.

Pan Michał Przepiera odpowiedział że dokumenty z konsultacji są dostępne na stronie internetowej od dnia dzisiejszego. Odniósł się do uwag dotyczących sposobu i metodyki prowadzenia konsultacji społecznych oraz niechęci wypowiadających się osób dla realizacji inwestycji. Stwierdził, że zabudowa na osiedlu Gumieńce bardzo rozwinęła się w ostatnich latach i występuje w związku z tym wiele problemów, ale jest w planach rozbudowa SP nr 16. Prowadzący wyjaśnił, że w zakresie niniejszego zadania nie jest przebudowa układu

drogowego ul. Ku Słońcu, zjazdów i skrzyżowań z drogami bocznymi jeśli nie kolidują z projektowanym torowiskiem tramwajowym.

Pan Robert Giemza wyjaśnił, że w związku z budową tramwaju wszystkie drzewa w pasie rozdziału między ul. Kwiatową, a pętlą są przewidziane do wycięcia, gdyż są to duże drzewa i kolidują z inwestycją. W zamian za to można przewidzieć nasadzenia zmienne po obu stronach torowiska tramwajowego, z dużych sadzonek które będą także pełniły funkcję zielonych ekranów akustycznych.

Pan Romuald Szmyt (RO Gumieńce) spytał czy na ul. Kwiatowej, która będzie przebudowywana można by dopuścić do większej liczby parkingów. Ile miejsc postojowych dla samochodów jest zaplanowanych na pętli w Mierzynie oraz żeby wskazać jeszcze raz w których miejscach są planowane przystanki tramwajowe.

Pani Małgorzata Jacyna-Witt (przedstawiciel Rady Miasta Szczecin) stwierdziła, że nie ma potrzeby budowy nowych miejsc postojowych przy pętli tramwajowej, gdyż obok jest olbrzymi parking przy CH Ster. Wyjaśniła, że nie ma możliwości budowy szkoły w zamian za trasę tramwajową, gdyż środki (unijne) z których ma być realizowana inwestycja są przeznaczane na infrastrukturę tramwajową. Zwróciła się o przeanalizowanie potrzeby zachowania istniejącego torowiska w ul. Okulickiego, które według niej nie będzie potrzebne.

Pani Urszula Pańska (RM) ustosunkowała się pozytywnie do tematu budowy torowiska tramwajowego oraz do potrzeby budowy szkoły na osiedlu Gumieńce.

Pan Ryszard Krężel (RO Rumieńce) poparł propozycję Pani Radnej o likwidacji tramwaju w ul. Okulickiego. Zwrócił się do Radnego Marka Duklanowskiego, żeby wypowiadając się o braku sensu budowy tramwaju, wziął pod uwagę ludzi starszych i o obniżonej sprawności ruchowej, dla których przejście kilkuset metrów do pętli przy ul. Kwiatowej stanowi problem. Ponadto zauważył, że z tramwaju będą mogli korzystać ludzie, którzy nie posiadają samochodów oraz starsze osoby chcące dojechać do sklepów w centrum handlowym.

Pan Michał Przepiera wyjaśnił, że pętla tramwajowa w ul. Kwiatowej i torowisko w ul. Okulickiego nie wymaga remontu i nie jest tematem niniejszego opracowania. Ulica Kwiatowa jest przebudowywana drogowo w ramach innego opracowania. Odnośnie parkingów przy centrum handlowym miasto mogłoby spróbować uregulować stan prawny związany z możliwością korzystania z parkingów przez kierowców i w tym należałoby szukać współuczestnictwa centrum handlowego w inwestycji.

Pan Robert Giemza ponownie przedstawił na rysunkach planowaną lokalizację przestanku przy rondzie oraz zakres kolizji z istniejącymi ścieżkami rowerowymi. Wyjaśniał, że oprócz prezentowanych 3 finalnych wariantów biuro wykonało szereg analiz i opracowało kilkanaście wariantów rozwiązań projektowych. W niektórych z nich planowano budowę parkingów typu park&ride w obrębie pętli, jednak z powodu ograniczenia funkcjonalności pętli tramwajowej oraz ze względu na występujący obok centrum handlowego parking na około 1800 miejsc postojowych zrezygnowano z tego pomysłu.

Pan Maciej Sachanowski spytał czy wspólne torowisko jest tylko na odcinku od ronda do ul. Kwiatowej. Po potwierdzeniu przez projektanta zgłosił uwagę do przemyślenia przedłużenia tego pasa do ul. Marynarzy Polskich, aby linia autobusowa nr 88 miała wspólny przystanek z linią tramwajową.

Pan Krzysztof Adamiec ponownie poruszył temat dojść do peronów. Stwierdził, że w dwóch lokalizacjach dojścia są dobrze zaprojektowane z obu stron peronu, a przy ul. Marynarzy Polskich tylko z jednej. Należałoby pomyśleć o zwiększeniu dostępności do przystanku i wykonaniu dojścia z drugiej strony lub np. przesunięcie peronu do ul. Hrubieszowskiej.

Podobnie należy wykonać dodatkowe dojścia z pętli. Założenie wycinki drzew w całym pasie rozdziału jest błędne i należy spróbować ochronić chociaż kilka drzew jeśli oczywiście uda się to technicznie wykonać.

Pani Dominika Jackowski wróciła do tematu ochrony szpaleru drzew od ul. Kwiatowej do planowanej pętli i potrzeby zachowania atmosfery tego miejsca. Zwróciła się z prośbą o podejście do tematu z uwzględnieniem punktu widzenia urbanistycznego. Sprzeciwiła się „zabetonowywaniu” pętli tramwajowej i usuwaniu drzew z tego miejsca. Zauważyła, że drzewostan w obrębie pętli stanowi miejsce wyprowadzania psów, po wybudowaniu pętli mieszkańcy nie otrzymają nic w zamian.

Pan Michał Przepiera wyjaśnił, że w ramach konsultacji każdy może wносить swoje postulaty i przyjmuje postulat o potrzebie budowy wybiegu dla psów oraz ograniczenia wycinek drzew. Przedstawione rozwiązania są wynikiem wytycznych Zarządu Dróg i Transportu, Tramwaji Szczecińskich i potrzeb eksploatacyjnych. Dopiero po wykonaniu projektu wycinek i nasadzeń zamiennych będzie można mieć pełny pogląd na zagospodarowanie istniejącej zieleni. Prowadzący zapewnił, że na następnym spotkaniu będzie można coś więcej powiedzieć i przedstawić plany zagospodarowania zieleni.

Pani Anna Kiepas – Kokot wyjaśniła, że jako projektant zieleni będzie bronić każdego drzewa i ma nadzieję „zazielenić” planowane zagospodarowanie terenu. Poprosiła o chwilę cierpliwości i wyrozumiałości w sprawie projektu zieleni w związku z potrzebą pogodzenia interesów wielu stron.

Pan Adrian Wychowański sprostował, że nie jest przeciwnikiem inwestycji, a jedynie kwestionuje zasadność wycinki drzew i prosi o przeanalizowanie czy przewidywana liczba pasażerów będzie adekwatna do kwoty pieniędzy które zostaną przeznaczone na inwestycję. Ponadto zwrócił się o ponowne wyjaśnienie co przemawiało za wyborem opcji 3b koncepcji.

Pan Tomasz Bieniek (mieszkaniec ul. Kazimierskiej) stwierdził, że projektowana linia tramwajowa jest potrzebna. Zwrócił uwagę na potrzebę przebudowy skrzyżowania z ul. Kazimierską, które umożliwi skręt w lewo w kierunku CH Ster oraz zapewni przejście dla pieszych przez ul. Ku Słońcu. Odniósł się negatywnie do planowanej wycinki kasztanowców w pasie rozdziału ul. Ku Słońcu. Zwrócił się z zapytaniem, w jaki sposób Miasto chce porozumieć się z właścicielem centrum handlowego w sprawie udostępnienia miejsc postojowych na parkingu.

Pani Bogna Bartkiewicz (mieszkaniec Gumieniec) zwróciła się z prośbą o wyjaśnienie w którą stronę zostanie przesunięta istniejąca jezdnia ul. Ku Słońcu na odcinku od Ronda Gierosa do ul. Kwiatowej. Jeśli w stronę północną jak przypuszcza, to jaki cel miało wykonywanie parkingów i ścieżki rowerowej w tym miejscu w zeszłym roku. W jaki sposób planowana jest ochrona budynków po północnej stronie ulicy przed hałasem i innymi uciążliwościami planowanej trasy tramwajowo-autobusowej, czy np. poprzez nasadzenia roślinności lub ekrany akustyczne. Wybudowane w zeszłym roku miejsca postojowe nie mają sensu i spowodowały ograniczenie terenów zielonych. Ponadto droga dojazdowa do tych miejsc jest źle oznakowana przez co ogranicza dojazd do posesji.

Pan Michał Przepiera wyjaśnił, że próbuje zorientować się w sprawie oznakowania dojazdu do miejsc postojowych i posesji. Odnośnie wykonanych niedawno robót poprosił projektanta o ponowne przedstawienie tego fragmentu koncepcji, gdyż projektowane rozwiązania nie kolidują ze ścieżkami rowerowymi. Ponadto budowa tej inwestycji jest planowana na lata 2017/20 i istniejąca infrastruktura będzie do tego czasu funkcjonować. Odnośnie umowy użyczenia parkingu przez CH Ster jest to temat do dyskusji z właścicielem, ale ze względu na wspólne korzyści nie przewiduje się problemów w tej kwestii.

Pan Robert Giemza przedstawił na rysunkach planowaną przebudowę północnej jezdni ul. Ku Słońcu przy rondzie Gierosa oraz zakres kolizji z istniejącymi ścieżkami rowerowymi. Wyjaśnił, że szeroki pas rozdziału umożliwia wykonanie nasadzeń drzew, które będą pozytywnie oddziaływały na pobliską zabudowę. Wyjaśnił, że istniejące zjazdy do posesji położonych w pobliżu apteki zostaną zachowane i koncepcja nie przewiduje na obecnym etapie większej ingerencji. Istniejący przystanek autobusowy zostanie zastąpiony wspólnym przystankiem autobusowo-tramwajowym, część miejsc postojowych o których mówiła Pani Bartkiewicz zostanie zlikwidowanych.

Pani Bogna Bartkiewicz stwierdziła, że mieszkańcy oraz apteka i sklepy w pobliżu Ronda Gierosa będą poszkodowani przy realizacji tej inwestycji, gdyż zostaną pozbawieni miejsc postojowych.

Pan Michał Przepiera wyjaśnił, że jesteśmy na etapie koncepcji, projektowanie dopiero przed nami i będziemy starali się zachować jak najwięcej istniejących miejsc postojowych. Odnośnie wyboru wariantu 3b, wyjaśnił że nie było dużej różnicy w kosztach w stosunku do wariantu 1 i 2, które były mniej funkcjonalne. Wariant 2 z pojedynczym torem uniemożliwia prowadzenie tramwajów z zakładaną częstotliwością.

Pan Robert Giemza przedstawił na rysunku projektowane przejście dla pieszych przy ul. Marynarzy Polskich i przyjął do dalszych analiz propozycję budowy dodatkowego przejścia przy ul. Kazimierskiej z możliwością dojścia do planowanego peronu. Wyjaśnił, że przebudowa skrzyżowania ul. Kazimierskiej nie była tematem niniejszego zadania. Odnośnie wyboru wariantu koncepcji przedstawił część elementów, które przesądziły o wyborze. Wariant 1 ze względu na wąski pas rozdziału uniemożliwiał budowę wspólnego pasa tramwajowo-autobusowego i bezpiecznych przejść dla pieszych. Wariant 2 zakładał ograniczenia w częstotliwości kursowania tramwaju. Wyjaśnił, że jeśli częstotliwość tramwajów będzie niewystarczająca to będzie mniej pasażerów potencjalnie chcących skorzystać z tego środka transportu. Ponadto linia jednotorowa jest mniej funkcjonalna, stwarza problemy w przypadku awarii składu i uniemożliwia prowadzenie napraw torowiska z zachowaniem ciągłości ruchu po jednym torze.

Pan Marek Duklanowski dla poparcia swojej tezy o bezcelowości tej inwestycji przedstawił szczegółowe dane o ilości pasażerów korzystających w tej chwili z komunikacji zbiorowej linii nr 88 i nr 8 na ul. Ku Słońcu. Powołał się na badania które stwierdzają, że mieszkańcy posiadający samochód nie będą korzystać z komunikacji publicznej. Wyliczył, że pozostawienie samochodu na parkingu przy centrum handlowym i dotarcie do przystanku tramwajowego zajmie kierowcy więcej czasu niż przejechanie tego odcinka samochodem i oczekiwanie w korku przed Rondem Gierosa.

Pan Bartosz Lemke (mieszkaniec Szczecina) zapytał czy były prowadzone konsultacje z Gminą Dobra w sprawie możliwości przedłużenia w przyszłości linii, w celu zwiększenia atrakcyjności inwestycji oraz czy brano pod uwagę tramwaje dwukierunkowe, aby ograniczyć koszty. Zaproponował budowę przejść dla pieszych oraz wykonanie geometrii jezdni w sposób uniemożliwiający zbyt szybką jazdę zamiast zwiększenia liczby świateł. Poparł inicjatywę budowy tramwaju i wyraził zdziwienie stanowiskiem Pana Duklanowskiego w sprawie inwestycji. Stwierdził, iż to że obecnie nie funkcjonują dobrze parkingi typu park&ride to nie znaczy, że w przyszłości nie będą.

Pan Rafał Niburski (przedstawiciel Rady Miasta Szczecin) poparł realizację inwestycji z zastrzeżeniem, że myślał iż tramwaj będzie wracał z wykorzystaniem istniejącej pętli. Zadał pytanie dlaczego zaprojektowano aż cztery przystanki. Ze względu na wysoki koszt inwestycji zaproponował przeanalizowanie czy nie będzie korzystniejsze zwiększenie częstotliwości istniejących linii autobusowych zamiast budowy trasy tramwajowej. Spytał co

się stanie jeśli Unia Europejska się rozpadnie i Miasto nie otrzyma dofinansowania do tej inwestycji. Ponadto miał nadzieję, że niniejsze konsultacje będą dotyczyć samej idei, czy budować tramwaj czy nie, a nie takiej sytuacji, gdzie podjęto już decyzję i rozpoczęto proces projektowy.

Pan Michał Przepiera zakłada, że UE nie rozpadnie się w najbliższym czasie i wyjaśnił, że Miasto zamierza pozyskać 85% dofinansowania na tą inwestycję. Stwierdził, że w niniejszej dyskusji padło wiele ciekawych propozycji i musimy się do nich odnieść. Wyjaśnił, że budowa tramwaju do pętli Mierzyn jest wynikiem oczekiwań mieszkańców Szczecina, którzy wielokrotnie o potrzebie budowy informowali. Stwierdził, że dane o ilości pasażerów, którzy korzystali z linii autobusowej nr 88 są historyczne i ze względu na powiększające się cały czas osiedla w tym rejonie zwiększy liczbę osób korzystających z komunikacji publicznej. Większa liczba przystanków spowoduje większą dostępność i tym samym lepsze wykorzystanie linii. Gmina Dobra nie jest zainteresowana współpracą w budowie tej trasy tramwajowej. Tramwaje dwukierunkowe są droższe około 30 % niż jednokierunkowe i trudne do pozyskania np. używane.

Pan Michał Wilkocki (przedstawiciel Rady Miasta Szczecin) stwierdził, że miasto robi prezent Gumieńcom za 31 mln. zł, który dodatkowo może powodować przełożenie innych inwestycji jak np. realizacji sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu ul. Różanej i Ku Słońcu oraz przebudowy ul. Kwiatowej.

Pan Aleksander Niczajew (przedstawiciel Rady Miasta Szczecin) zwrócił uwagę na aspekt ekologiczny, niszczenia terenów zielonych. Stwierdził, że budowa tramwaju ma sens na silnie zurbanizowanych terenach np. ul. Boryny, Włociańskiej, w kierunku Bramy Portowej itd.

Pani Dominika Jackowski zaproponowała aby na następnym spotkaniu przedstawić wyczerpujące wyliczenia o celowości realizacji tej inwestycji zgodnie z tym co powiedział Pan Radny Duklanowski.

Pan Michał Przepiera zobowiązał się, że na następnym spotkaniu zostaną wyjaśnione i uszczegółowione kwestie inwentaryzacji zieleni, sygnalizacji świetlnej, przejść dla pieszych, parkingów i innych kwestii które tu padły. Przetarg na przebudowę ul. Kwiatowej zostanie pewnie ogłoszony w tym roku. Przejście na skrzyżowaniu z ul. Różaną na którym miała być budowana sygnalizacja musi być ponownie przeanalizowane, czy nie będzie robót straconych w związku z tą inwestycją. Ulica Ku Słońcu jest w ciągu drogi krajowej i nie można na niej dowolnie wykonywać elementów spowalniających ruch. Na zakończenie podziękował za owocną dyskusję i pożegnał uczestników spotkania.

Podsumowanie konsultacji społecznych

W konsultacjach społecznych dotyczących projektu „Budowa torowiska do pętli tramwajowej Mierzyn (przy CH Ster)”, które trwały od dnia 30 listopada do 30 grudnia 2015 r. wzięło udział kilkadziesiąt osób.

Na spotkaniu w dniu 30 listopada, 27 osób które wpisały się na listę oraz szereg osób nie wpisanych. Ponadto siedem osób przekazało swoje opinie pisemnie lub drogą elektroniczną. Wypowiedziały się także Rada Osiedla Gumieńce oraz Spółdzielnia Mieszkaniowa „SELFA” w imieniu ponad 2000 mieszkańców osiedla.

Na większość pytań i postulatów zgłoszonych w trakcie spotkania w dniu 30.11.2015 r. udzielono odpowiedzi na miejscu. Część z nich została powtórzona w pismach składanych do kancelarii Urzędu Miasta Szczecina bądź przesyłanych pocztą elektroniczną. Ze względu na konieczność ochrony danych osobowych wnioskodawców niemożliwe jest ustosunkowanie się indywidualnie do każdego złożonego wniosku. Wiele wniosków dotyczy tych samych zagadnień. Z tego powodu niniejsze podsumowanie odnosi się do wniosków pogrupowanych tematycznie i udzielana jest jedna odpowiedź z punktu widzenia Wykonawcy prac projektowych.

- Większość osób biorących w konsultacjach była przychylnie nastawiona do inwestycji i wybrało jako najkorzystniejszy wariant 3b koncepcji.** Część osób całkowicie negowało potrzebę inwestycji i żądało przeprowadzenia analiz czy jest ona uzasadniona. W zakresie Wykonawcy prac projektowych nie było przeprowadzenia analizy ekonomicznej przedsięwzięcia. Duże osiedla mieszkaniowe zlokalizowane w pobliżu ulicy Ku Słońcu wymagają zapewnienia dostępności do szybkiego środka komunikacji publicznej jakim jest tramwaj. Korzystać z niego będą nie tylko osoby dojeżdżające do pracy, ale także osoby starsze, o ograniczonej sprawności ruchowej oraz młodzież nie posiadająca możliwości poruszania się samochodem. W związku z powyższym inwestycja jest uzasadniona korzyściami społeczno-ekonomicznymi, które będą miały pozytywny wpływ na rozwój tej części miasta Szczecina.
- Często poruszaniem i bardzo ważnym dla mieszkańców postulatem było zachowanie istniejącej zieleni w ulicy Ku Słońcu.** Wykonawca prac projektowych zobowiązał się, że zrobi wszystko w granicach uwarunkowań technicznych, aby ochronić jak najwięcej drzew. Wykonano analizę przesunięcia torowiska tramwajowego w kierunku północnej jezdni ul. Ku Słońcu oraz zlikwidowania nawierzchni betonowej wewnątrz pętli tramwajowej. W wyniku likwidacji „utwardzenie” pętli tramwajowej (które było wykonane na wniosek ZDiTM i Tramwajów Szczecińskich) planuje się zachować około 40 drzew. Przesunięcie trasy torów tramwajowych w kierunku północnym na odcinku ul. Kwiatowa – ul. Hrubieszowska mogłoby pozwolić zachować około 7 dużych drzew oraz 10 małych (samosiejek). W wyniku przeprowadzonej wizji w terenie wraz z projektantem zieleni stwierdza się, że drzewa wewnątrz pętli tramwajowej mają szansę na normalną vegetację (po ewentualnym przycięciu korony), natomiast drzewa pomiędzy istniejącym miejscowym obniżeniem terenu wzdłuż krawędzi jezdni, a projektowaną nawierzchnią tramwajową (pas szerokości 3,5 m) będą miały małą szansę na przeżycie po przycięciu korony oraz korzeni. Tym bardziej, że występujące tam w większości kasztanowce są zaatakowane przez szrotówka kasztanowcowiaczka. Z tego powodu zdaniem Wykonawcy nie ma uzasadnienia odsuwanie i pogarszanie parametrów geometrycznych torowiska kosztem oszczędzenia drzew. Należy natomiast wykonać nasadzenia zamienne z dużych sadzonek drzew, które są przystosowane do życia w trudnych warunkach.

3. **Wiele osób, które złożyło swoje wnioski pisemnie krytycznie ustosunkowało się do pozostawienia torów tramwajowych i pętli w ul. Kwiatowej i Okulickiego.** Zgodnie z wyjaśnieniami Pana Zastępcy Prezydenta Miasta Szczecina Pana Michała Przepiery na spotkaniu, pętla tramwajowa w ul. Kwiatowej i torowisko w ul. Okulickiego nie wymaga remontu i nie jest tematem niniejszego opracowania.
4. **Odnosnie przejść dla pieszych na ul. Ku Słońcu wnioski są wzajemnie sprzeczne.** Mniej więcej podobna ilość uczestników konsultacji postuluje, za zwiększeniem liczby przejść i wykonaniem sygnalizacji świetlnej, co żądających nie projektowania nowych przejść i świateł. Pierwsza strona argumentuje to zwiększeniem dostępności do planowanych przystanków tramwajowych, ograniczeniem prędkości samochodów i zwiększeniem bezpieczeństwa pieszych. Druga strona przewiduje zakorkowanie ulicy Ku Słońcu i całkowitą jej nieprzejezdnosć. Zdaniem Wykonawcy należy wykonać tylko te przejścia które zostały założone w koncepcji z wyjątkiem przejścia przy posesji nr 97, na które nie zgodził się ZDiTM. Planuje się, że przejścia w obrębie skrzyżowań oraz za pętlą tramwajową będą wyposażone w sygnalizację świetlną wzbudzaną przez pieszych.
5. **Uczestnicy konsultacji często poruszali problem przebudowy skrzyżowań ul. Ku Słońcu z bocznymi ulicami stanowiącymi dojazd do rozbudowujących się osiedli mieszkaniowych np. ul. Kazimierska, Marynarzy Polskich.** Jak było to wyjaśniane na spotkaniu przebudowa tych dróg nie jest tematem niniejszego zadania inwestycyjnego.
6. **Często poruszanym tematem było wykonanie parkingu typu Park&Ride w pobliżu pętli tramwajowej.** Projektant zaproponował wariant, w którym na petli tramwajowo-autobusowej były miejsca postojowe dla samochodów. Uwagi wnoszone przez ZDiTM oraz TS wymagały ich ograniczenia w związku z tym Wykonawca przychyliła się w tej kwestii do zdania prezentowanego przez Pana Prezydenta Przepierę, że nie ma potrzeby budowy kolejnego parkingu obok ogromnego parkingu przy CH Ster. Większość uczestników konsultacji jest przeciwna zabetonowywaniu istniejących terenów zielonych. Miasto podejmie próbę uregulowania możliwości korzystania z parkingów przez kierowców chcących się przesiąść na tramwaj.
7. **Mieszkańcy posesji nr 43 – 47 chcieli wyjaśnienia kwestii dojazdów do posesji i kolizji z parkingami zbudowanymi niedawno wzdłuż krawędzi jezdni ul. Ku Słońcu.** Wykonawca wyjaśnia, że wszystkie dojazdy zostaną zachowane i będą funkcjonowały tak jak przed wykonaniem tej inwestycji tj. zjazd będzie odbywał się bezpośrednio z ulicy. Parkingi będą funkcjonować do czasu budowy torowiska na tym odcinku planowanego na lata 2018 – 2020. Po tym czasie możliwe jest zachowanie części miejsc postojowych wzdłuż krawędzi jezdni (zwłaszcza przy obiektach usługowych) jeśli zarządca drogi wyrazi zgodę na takie rozwiązanie. Zostanie to uzgodnione na etapie opracowywania projektu budowlanego i organizacji ruchu.
8. **Rada osiedla Gumieńce poruszyła problem kolizji pętli tramwajowej z projektowaną na zlecenie GDDKiA koncepcją nowego przebiegu DK nr 10 i ronda.** Projektant wyjaśnia, że na etapie wykonywania koncepcji konsultowano projekt z GDDKiA i ustalono, że przy niewielkich zmianach włączenia dojazdów do ronda jest możliwość realizacji obu inwestycji. Projekt budowlany będzie uzgodniony z GDDKiA. Zwraca się jednocześnie uwagę, że projekt przebudowy DK 10 nie znalazł się w planie inwestycji realizowanych, przez GDDKiA, do 2023 r.

Na tym zakończono podsumowanie pierwszej części konsultacji społecznych.

Dziękujemy wszystkim którzy brali w nich udział, zgłaszali wnioski i uwagi oraz tym, którzy na co dzień interesują się postępami prac projektowych.

Kolejne spotkanie z mieszkańcami, mające na celu pokazanie przyjętych rozwiązań po analizie wnoszonych uwag, sugestii, wniosków i stan projektu zostanie zorganizowane w marcu 2016 r.